Yayınlarınız için Açık Erişim Modelleri ve Fiyatlandırma Politikaları: BioMed Central Örneği

ANKOS AEKA Eğitim Programları I

28 Nisan 2014, Pazartesi, Ankara

Ankara Üniversitesi Eczacılık Fakültesi Bayer Salonu, 10:00-11:30

29 Nisan 2014, Salı, İzmir

DEÜ, Tınaztepe Yerleşkesi Merkez Kütüphane Konferans Salonu, 10.00-11.30

30 April 2014, Çarşamba, İstanbul

Marmara Üniversitesi, Göztepe Kampüsü Enstitüler Salonu, 10:00-11:30

ANKOS

BioMed Central
The Open Access Publisher

OPEN ACCESS TURKEY

Program

10:00 - 10:15

Akademisyenler İçin Açık Erişim: Atıflarımı Nasıl Artırabilirim?

10:15 - 11:00

BioMed Central ile Açık Erişim Yayıncılık

11:00 - 11:15

Soru & Cevap

11:15 - 11:30

Çay & Kahve İkramı

Hedefler

- Akademisyenlerin açık erişim konusundaki farkındalıklarını artırmak
- Bilgi uzmanlarının farkındalık çalışmalarında kullanabilecekleri verileri sunmak
- Konsorsiyum kapsamında değerlendirilecek açık erişim kaynaklar için fiyat politikalarına ilişkin geribildirim almak

Sunum İçeriği

- Açık erişim üzerine bir kaç söz
- Bilimsel iletişim süreci ve açık erişim
- Bilimsel çalışmalara nasıl daha çok atıf alınır
- Açık erişim nasıl anlatılır?

AÇIK ERİŞİM ÜZERİNE…

Söz I

- Açık erişim ortaya çıktı, çünkü;
  - Yükselen dergi fiyatları (Maliyetler yükselmişti)
  - Bilimsel iletişim süreci değişti
  - Araştırma çıktıları her kesimden insanı ilgilendiriyor
  - Katma değer yaratmak artık daha önemli
  - Entelektüel mirasa sahip çıkılması gerekiyor…

Söz II

- Akademisyenler için açık erişim önemli, çünkü;
  - Görünürlükleri artırır
  - Araştırma çıktılarının paylaşımını hızlandırır
  - Mevcut bilginin yeniden kullanımına imkan sunar
  - Disiplinler arası etkileşimi destekler
  - Yeni işbirliklerine yaratır
  - Fon sağlayıcılara doğrudan erişim sağlar…

Söz III

- Akademisyenler açık erişimi tercih etmeli, çünkü;
  - Ücretlendirme ve lisanslama önündeki engeller aşılır
  - Araştırmaların bilim dünyasında etkisi artar
  - Atıf oranı yükselir
  - Literatüre daha geniş bir açıdan bakma imkanı sunar
  - Proje ortağı bulmayı kolaylaştırır
  - Üniversite sanayi işbirliğini artırır
  - İnovasyonu destekler …

Açık erişim üzerine başka kimler neler söylüyor?

"Geleneksel bilimsel iletişim sistemi artık işlemiyor. Tüm paydaşlar için artık sistemde radikal değişiklikler yapmanın zamanı"

Lars Björnshauge @ Berlin10 Open Access conference

Açık erişim üzerine başka kimler neler söylüyor?

"Araştırma sonuçlarına açık erişim, araştırma çıktılarının görünürlüğünü, yenilikleri etkiler, yatırımın boyutunu artırır"

OpenAIRE Plus

Açık erişim üzerine başka kimler neler söylüyor?

"Special Clause 39: FP7

⇩1. deposit peer-reviewed research articles or final manuscripts resulting from their FP7 projects into an online repository;

⇩2. make best effort to ensure open access within 6 months after publication (COM: 12 months for Science in Society and for Socioeconomic Sciences & Humanities)."

Avrupa Araştırma Komisyonu

Açık erişim üzerine başka kimler neler söylüyor?

Horizon 2020 ?

OA Pilot in FP7

- 'Best effort' to provide OA
- 7 areas
- Peer-reviewed publications
- Allowed embargos: 6/12 months

Green OA

OA mandate in H2020

- Obligation to provide OA
- All areas
- Peer-reviewed publications
- Allowed embargos: 6/12 months
- Plus: 'pilot' for research data

OA publishing costs

- Eligible while project runs

Gold OA

OA publishing costs

- Eligibile while project runs
- Plus (tbc): possibility to cover later publications, under conditions to define

BİLİMSEL İLETİŞİM SÜRECİ VE AÇIK ERİŞİM

Bilimsel İletişim Nasıl Gerçekleşir?

- Sözlü (informal) : Konferans, kongre, sempozyum, çalıştay
- Yazılı : bilim insanların bireysel yazışmaları, e-mesajlar, e-tartışma listeleri, e-toplantılar
- Yayın (formal): Bilimsel yayın, bilim topluluğu içindeki kişilerin bir iletişim kurma yolu

(Yıldızeli ve Bahşişoğlu, 2006).

Bilimsel İletişim Sürecinin Paydaşları Kimlerdir?

- Araştırmacılar
- Yazarlar
- Editörler
- Hakemler
- Yayıncılar
- Dağıtıcılar
- Kütüphaneler/Kütüphaneciler
- Okurlar/Bilgi Kullanıcıları

Bilimsel İletişim Süreci'nde Açık Erişimin Rolü

- Açık Erişim (AE) girişimi ile bilimsel bilginin tüm insanlığın yararına sunularak evrenselliğe yönelmeyi amaçlamıştır.

- Bu amaçla, AE kavramı çeşitli platformlarda tartışılmış ve amaca uygun esaslar belirlenerek hedefler ortaya konmuştur.

Bilimsel İletişim Sürecindeki Değişimi Destekleyen AE Hedefleri

- Bilimsel araştırmaların uluslar arası standartlar çerçevesinde kayda geçmesi
- Kullanıcıların bilimsel araştırmalara engelsiz ve ücretsiz erişimin sağlanması
- Araştırma kalitesinin yükseltilmesi
- Araştırma sonuçlarından çok hızlı ve ekonomik bir biçimde bilim dünyasının haberdar edilmesi
- Üretilen bilimsel araştırma çıktılarının tam metin olarak, elektronik ortamda arşivlenmesi ile uzun süreli korunabilirliğinin artırılması

BİLİMSEL ÇALIŞMALARA NASIL DAHA ÇOK ATIF ALINIR?

Açık Erişimi Destekleyerek!

Sayısal Veriler - I

- Yayınlanan aktif bilimsel dergi sayısı : 28.000+
- Yıllık yayınlanan makale sayısı: 1.9M+
- Dergi ve makale sayısı yıllık büyüme oranı: %3-3,5
- Yıllık yayınlanan makalelerin açık erişim oranı : %20

ISI' da indekslenen dergi yayıncılarının yaktığı yeşil ışıkta geçilseydi, bu oran %85' i bulabilirdi

Holt, İ. (2014), Açık Erişim ve Türkiye'de son durum. Ankaref & MikroBilgi Eğitim Çalıştayı 20 Mart 2014, Antalya

Sayısal Veriler - II

- Kişisel arşivlemeye yeşil ışık yakan yayıncı oranı: %72
- DOAJ'a kayıtlı açık erişim dergi sayısı: 9.744
- OpenDOAR'a kayıtlı arşivlerde toplam kayıt sayısı: 7M+
- MIT Dspace arşivinde doküman sayısı: 60.000
- MIT Dspace arşivinde aylık indirilen doküman sayısı: 1M
- Açık erişimin yayın etki değerini artırma oranı: %50-300

Holt, İ. (2014), Açık Erişim ve Türkiye'de son durum. Ankaref & MikroBilgi Eğitim Çalıştayı 20 Mart 2014, Antalya

AÇIK ERİŞİM NASIL ANLATILIR ?

Tavsiyeler - I

- Ön hazırlık: Kişisel gelişim:
  - AE ve ilgili konularda bilgi sahibi olunmalı
  - Ulusal ve uluslar arası gelişmeler ve projeler takip edilmeli
  - Yardıma ihtiyaç duyulması halinde ilgili konularda başvurulacak kişi ve kaynaklara ilişkin rehber hazırlanmalı
  - Yüzyüze iletişime öncelik verilmeli
  - AE konulu etkinliklere akademisyenler davet edilmeli

Tavsiyeler - II

- Proaktif olunmalı
- Kurum içi açık erişim savunucuları belirlenmeli
- Yöneticiler, akademisyenler ve kütüphaneciler için ayrı stratejiler benimsenmeli
- Tüm paydaşların (yayıncılar, proje ofisi çalışanları, diğer kurumlardaki AE uzmanları, vb.) desteği alınmalı
- Sunumlarda sayısal veriler ve iyi uygulama örnekleri kullanılmalı
- Kısa dönemli değil uzun dönemli hedefler konulmalı

Build a World
of Sharing
open
access

DEĞERLİ VAKTİNİZ VE AÇIK ERİŞİME VERDİĞİNİZ DESTEK İÇİN TEŞEKKÜR EDERİZ !

SORULARINIZ?

BİZE ULAŞIN:

ANKOS AEKA Web Sitesi : http://acikerisim.ankos.gen.tr/

ANKOS AEKA Twitter Sayfası:https://www.twitter.com/ANKOSOpenAccess

ANKOS AEKA E-Posta Adresi: oa@ankos.gen.tr